

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

КОРПОРАТИВНЕ УПРАВЛІННЯ

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітньо-наукова програма Право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 7 від 25 лютого 2022 р.

м. Івано-Франківськ - 2022

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Корпоративне управління
Викладач (-і)	Сіщук Ліліана Василівна, кандидат юридичних наук, доцент кафедри цивільного права, доцент
Контактний телефон викладача	+38 (099) 705 – 63 – 79
Е-mail викладача	liliana.sishchuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/інформація-щодо-навчального-процесу-2/ Також передбачена можливість консультацій шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових проектів, індивідуальних науково-дослідних завдань тощо.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є теоретико-правові підходи до визначення сутності корпоративного управління в корпораціях, сукупність нормативно-правових актів вітчизняного та зарубіжного корпоративного законодавства, що регулюють відносини, які виникають при здійсненні управління юридичними особами корпоративного типу, а також принципи та практика їх застосування і реалізації. Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів: Змістовий модуль 1. Загальна характеристика корпоративного управління. Змістовий модуль 2. Органи управління юридичними особами корпоративного типу. Корпоративне управління є одним з правових інститутів, що регулює сукупність відносин з управління юридичними особами корпоративного типу в умовах розвитку ринкових відносин в Україні. Вказане регулювання базується на сукупності вітчизняних законодавчих норм, а також на міжнародних, вітчизняних та локальних стандартах управління компаніями. Необхідність вивчення зазначеної навчальної дисципліни зумовлено рядом правових та економічних чинників ведення підприємницької діяльності в Україні, а саме забезпечити: застосування тих організаційно-правових форм юридичних осіб, які найбільш сприятливо впливають на розвиток бізнесу в тій чи іншій підприємницькій сфері, створення прозорих правил та принципів корпоративного управління в підприємницьких юридичних особах, виникнення довіри іноземних та вітчизняних інвесторів до вітчизняних підприємницьких юридичних осіб та підвищення їх ділової репутації в конкурентному середовищі. Вагомість знань із дисципліни «Корпоративне управління» зростає також в умовах посиленої адаптації вітчизняної правової системи до стандартів Європейського Союзу. Тому потреба наявності у вітчизняній юриспруденції висококваліфікованих фахівців із корпоративного права є безумовною. Основними джерелами цієї навчальної дисципліни виступають: Конституція України, Цивільний кодекс України, Господарський кодекс України, Господарський процесуальний кодекс України, закони України «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про кооперацію», «Про міжнародне приватне право», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань», «Про інститути спільного інвестування»,	

«Про споживчу кооперацію», «Про банки і банківську діяльність», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність», «Про депозитарну систему України», «Про управління об'єктами державної власності», «Про фермерське господарство», «Про цінні папери та фондовий ринок», «Про державне регулювання ринку цінних паперів в Україні» та низка інших законів та підзаконних нормативних актів.

Навчальна дисципліна «Корпоративне управління» є складовою частиною підготовки фахівців з поглибленим знанням корпоративного права та управління. Вивчення дисципліни дозволить сформувати у студентів системні і комплексні знання стосовно моделей та принципів корпоративного управління, особливостей створення і управління корпоративним капіталом, функціонування органів управління юридичної особи корпоративного типу, а також форм і функцій зовнішньої сфери корпоративного управління тощо. Засвоєння відповідних знань щодо здійснення управління в юридичних особах корпоративного типу забезпечить формування у студентів навиків щодо надання правової оцінки системі корпоративного управління вітчизняних юридичних осіб, застосування принципів корпоративного управління в умовах ведення бізнесу на локальному рівні, розроблення (вдосконалення) проектів статутів та внутрішніх положень юридичних осіб корпоративного типу, юридичної кваліфікації відносин, що складаються у сфері корпоративного управління, практичного застосування норм законодавства, які регулюють управління окремими організаційно-правовими формами юридичних осіб корпоративного типу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни є формування і поглиблення знань про систему корпоративного управління, про базові принципи корпоративного управління та особливості функціонування органів управління в юридичних особах корпоративного типу згідно норм вітчизняного законодавства, про недоліки правового регулювання у сфері корпоративного управління та здійснення порівняльно-правового аналізу з нормативними положеннями зарубіжного законодавства.

Основними цілями вивчення дисципліни є формування в студентів розуміння поняття та сутності корпоративного управління, засвоєння знань про теоретичні основи корпоративного управління, формування навиків щодо практичного застосування норм законодавства, що регулюють порядок управління окремими організаційно-правовими формами юридичних осіб корпоративного типу.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

здатність застосовувати закони формальної логіки та абстрактного мислення при аналізі наукових концепцій та норм чинного законодавства і судової практики;

здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях з питань корпоративного управління у вітчизняних юридичних особах корпоративного типу;

здатність до володіння навичками ділового спілкування на високому професійному рівні, знання та розуміння наукової правничої термінології;

здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, діяти відповідно до етичних мотивів;

здатність скеровувати зусилля, поєднуючи результати різних досліджень та аналізу норм корпоративного законодавства України.

Фахові компетентності:

здатність застосовувати в професійній діяльності положення вітчизняного корпоративного законодавства України, міжнародних та вітчизняних стандартів

корпоративного управління;

здатність до здійснення дослідницької діяльності на основі знання та критичного аналізу правових проблем корпоративного управління в юридичних особах корпоративного типу, вміння обирати оптимальні методи дослідження, обробляти результати досліджень, аналізувати їх з урахуванням актуальних наукових і практичних джерел у сфері корпоративного права;

компетентність у загальнотеоретичних проблемах корпоративного управління в компаніях, питаннях нормотворення та правозастосування, глибоке розуміння принципу верховенства права та проблем його реалізації в Україні;

обізнаність щодо проблем гармонізації корпоративного законодавства України із законодавством ЄС;

здатність розробляти нормативно-правові акти, зокрема, локального характеру;

здатність кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах юридичної діяльності, вміння реалізовувати норми матеріального й процесуального права в професійній діяльності;

здатність кваліфіковано тлумачити нормативно-правові акти;

здатність давати кваліфіковані юридичні висновки і консультації в конкретних сферах юридичної діяльності;

здатність приймати обґрунтовані та ефективні управлінські рішення.

Програмні результати навчання:

здатність демонструвати знання та розуміння основних етапів становлення і розвитку корпоративного права і корпоративного законодавства України;

здатність демонструвати знання закономірностей правового регулювання корпоративного управління у юридичних особах за законодавством України та країн Європейського союзу;

здатність демонструвати знання порядку здійснення корпоративного управління у господарських товариствах та в окремих корпоративних юридичних особах, відмінних від господарських товариств: кооперативах, фермерських господарствах, приватних підприємствах тощо;

здатність давати правову оцінку системі корпоративного управління у корпораціях, визначати і розмежовувати повноваження органів корпоративного управління;

здатність формувати необхідний пакет документів для державної реєстрації юридичної особи;

здатність кваліфіковано застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях у сфері управління юридичними особами корпоративного типу.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	62

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
1	081 Право	1	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.

Змістовий модуль 1. Загальна характеристика корпоративного управління			
Тема 1. Поняття і система корпоративного управління	2	-	4
Тема 2. Принципи корпоративного управління	-	2	6
Тема 3. Суб'єкти і об'єкти корпоративного управління	-	2	6
Тема 4. Управління створенням юридичної особи корпоративного типу	2	-	6
Тема 5. Установчі документи юридичної особи корпоративного типу	-	2	4
Тема 6. Управління корпоративним капіталом	—	2	6
Змістовий модуль 2. Органи управління юридичними особами корпоративного типу			
Тема 7. Загальні збори акціонерного товариства	2	2	4
Тема 8. Виконавчий орган акціонерного товариства	-	2	6
Тема 9. Наглядова рада та інші органи акціонерного товариства	-	2	6
Тема 10. Органи управління в товариствах з обмеженою і додатковою відповідальністю	2	2	6
Тема 11. Управління у повних і командитних товариствах	-	-	6
Тема 12. Особливості управління у виробничих кооперативах та інших юридичних особах корпоративного типу	2	2	2
ЗАГ.:		10	18
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою в межах навчально-наукового юридичного інституту і визначається п. 4.4 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, затвердженим Вченою радою Юридичного інституту Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, протокол № 2 від 12.10.2010 р. (зі змінами, внесеними Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту, протоколи № 5 від 28 лютого 2017 р., № 11 від 25 червня 2019 р., № 6 від 25 червня 2020 р.) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2021/03/Положення-про-оцінювання-студентів-у-ННІОІ.pdf		
Вимоги до письмових робіт	Вивчення навчальної дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма студентами однієї письмової модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює два змістових модулі. За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) студенти можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань з навчальної дисципліни знаходяться на кафедрі та розміщуються на сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/op-magіstr/навчально-методичні-матеріали/		
Семінарські заняття	Система оцінювання семінарських занять передбачає поточні оцінки успішності (5 – «відмінно», 4 – «добре», 3 – «задовільно», 2 – «незадовільно») – виставляються під час проведення семінарських (практичних) занять. Підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття виставляється в кінці семестру за результатами роботи на		

	семінарських (практичних) заняттях, самопідготовки і є середнім арифметичним (заокругленим до сотих) всіх отриманих оцінок за семінарські (практичні) заняття та оцінок за відпрацьовані заняття. Підсумковий бал за семінарські (практичні) заняття (максимально 45 балів) – підсумкова оцінка за семінарські (практичні) заняття, помножена на коефіцієнт 9, заокруглена до цілого. Система оцінювання семінарських занять визначена п. п. 4.6.1., 4.6.2. Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.
Умови допуску до підсумкового контролю	Порядок та організація контролю знань студентів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються р. 5 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника Кількість балів, яка є умовою допуску студента до підсумкового контролю становить 25 балів за результатами семінарських занять та написання модульної контрольної роботи.
Підсумковий контроль	Підсумковий контроль – залік – проводиться в письмово-усній формі шляхом з'ясування опанування здобувачем загальних та фахових компетентностей. Залік охоплює весь обсяг навчальної дисципліни. Заліковий білет передбачає два питання теоретико-практичного характеру, термінологічне та практичне завдання. Два питання теоретичного і описового характеру оцінюються у 30 балів – по 15 балів за кожне питання, одне практичне завдання оцінюється у 15 балів. Термінологічне завдання охоплює визначення трьох понять, що оцінюється у 5 балів сукупно. Зміст залікового білету затверджується на засіданні кафедри цивільного права. Максимальний бал за залік – 50 балів. Отриманий в результаті здачі заліку бал заноситься у відомість успішності, додається до балів за семінарські заняття та за індивідуальну роботу.

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи:

Планується виконання студентами обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, а також додаткових письмових індивідуальних завдань (за вибором студента) – Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри <https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/navchalno-metodichni-materiالي/>

Академічна доброчесність:

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять:

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни.

Пропуски семінарських (практичних, лабораторних) занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Студент зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без

поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу студента (п. 5.1.2 Положення про порядок організації навчального процесу та оцінювання успішності студентів у навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://law.pnu.edu.ua/організація-навчального-процесу/>).

8. Рекомендована література

1. Ігнат'єва І. А. Корпоративне управління. Підручник. К.: «Центр учбової літератури», 2013. 600 с.
2. Зеліско А. В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Івано-Франківськ: Прикарпат. нац. ун-т ім. Василя Стефаника, 2016. 445 с.
3. Зозуляк О. Непідприємницькі юридичні особи як суб'єкти цивільного права: теоретичні та практичні аспекти: монографія. Тернопіль: Підручники і посібники. 2017. 432 с.
4. Корпоративне право Австрії та України: монографія / Васильєва В. А., Ковалишин О. Р., Вікторія Робертсон [та ін.]; за ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2015. 250 с.
5. Корпоративне право Польщі та України: монографія / Васильєва В. А., Гербет Анджей, Ковалишин О. Р.; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2016. 377 с.
6. Корпоративне право України: підручник / В. В. Луць, В. А. Васильєва, О. Р. Кібенко, І. В. Спасибо-Фатєєва та ін.; за заг. ред. В. В. Луця. К.: Юрінком Інтер, 2010, 384 с.
7. Корпоративне право України: проблеми теорії та практики: монографія / Васильєва В. А., Зеліско А. В., Луць В. В., Саракун І. Б., Сіщук Л. В. [та ін.]; за заг. ред. проф. В. А. Васильєвої. Івано-Франківськ, 2017. 612 с.
8. Корпоративне управління: інституціональні аспекти: монографія / за ред. Л. Є. Довгань. К.: Політехніка, 2006. 340 с.
9. Мякий А. В. Корпоративне управління за законодавством України: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.04. Київ, 2017. 20 с.
10. Спасибо-Фатєєва І., Кібенко О., Борисова В. Корпоративне управління. Монографія. За ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.: Право, 2007. 500 с.

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичному посібнику:

1. Сіщук Л. В. Корпоративне управління: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять студентів спеціальності 081 «Право» денної форми навчання. Івано-Франківськ, 2018. 65с.

2. Сіщук Л. В. Корпоративне управління: методичні вказівки для підготовки до самостійної роботи студентів спеціальності 081 «Право» денної форми навчання. Івано-Франківськ, 2018. 59с.

<https://kcp.pnu.edu.ua/op-magistr/навчально-методичні-матеріали/>

Викладач _____ доц. Л. В. Сіщук